

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Kopi

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St Hanshaugen
0131 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

12/3465-

03.02.2014

Statsbudsjettet 2014 - Tildeling til Norges forskningsråd

Arbeids- og sosialdepartementet(ASD) legger med dette frem tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2014. I tildelingsbrevet legges premissene for hvilke hovedoppgaver Norges forskningsråd skal utføre i 2014, hvilke mål- og resultatkrav som skal oppfylles og hvordan rapporteringen skal foregå. Tildelingsbrevet utfyller de føringer og mål som ligger i Prop. 1 S (2013-2014) fra Arbeidsdepartementet.

Stortinget behandlet innstillingen (jf. Innst. 15 S (2013–2014)) fra Arbeids- og sosialkomiteen 06.12. 2013, og gjorde vedtak i samsvar med innstillingen vedrørende bevilgningen til Norges forskningsråd over Arbeidsdepartementets budsjett. På bakgrunn av dette tildeles totalt 134,12 mill. kroner til Norges forskningsråd over Kap. 601 post 50.

Bevilgningen omfatter Arbeids- og sosialdepartementets ansvarsområder og det sektorpolitiske ansvaret for forskningen som følger av dette.

1. ORIENTERING OM BUDSJETTET FOR 2014

For 2014 stiller departementet følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd:

TILTAKSPOSTER	Kap. Post	Beløp 2014
ORDINÆRE PROGRAMMER		
Program for velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM)	601. 50	66 807 000
Hvorav andel til trygdeforskning – 11 023 000		
Hvorav andel til Søkelys på arbeidslivet – 514 000		
Sykefravær, arbeid og helse	601. 50	28 576 000
Hvorav andel til aldring og arbeid 4 132 000		
Helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten	601. 50	20 722 000
Praksisrettet FoU for helse- og velferdstjenestene	601. 50	10 210 000
FØLGEFORSKNING/EVALUERING AV STORE REFORMER		
Evaluering av Pensjonsreformen	601. 50	7 805 000
SUM		134 120 000

1.1 Fullmakt til midlertidig omdisponering

Norges forskningsråd gis fullmakt til å omfordere midler mellom programmer og virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse og ivaretar programmets planer og totale rammer på sikt. Gode grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programoppstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Ved behov for omdisponeringer på mer enn 10 pst. av tildelingen innenfor et virkemiddel, skal departementet varsles.

1.2. Merknader til de enkelte programmer og satsinger

Arbeids- og sosialdepartementet forutsetter at Forskningsrådet ivaretar nødvendig koordinering mellom programmer som har berøringsflater med hverandre.

For å følge opp målet om bedre samordning mellom nasjonal, europeisk og annen internasjonal forskningsfinansiering, skal Forskningsrådet sørge for at nasjonale forskningsprogrammer/-aktiviteter ses i sammenheng med europeiske og internasjonale aktiviteter og finansieringskilder. Dette kan blant annet innebære at man innenfor et forskningsprogram eller aktivitet ser på arbeidsdeling mellom europeiske/internasjonale og nasjonale aktiviteter eller at man vurderer å utlyse en del av midlene i samarbeid med utenlandske aktører.

1.2.1 Program for velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM)

Programplanen for dette programmet ble revidert i 2012 for perioden 2013-2018, med utgangspunkt i programstyrets midtveisrapport for perioden 2009-2012. Departementet viser til de mål og prioriteringer som er satt for programmet, herunder den strategiske prioriteringen om at VAM-forskningen skal ta for seg problemstillinger av betydning for politikk og forvaltning og andre sentrale samfunnsaktører. For øvrig viser vi til departementets kommentaret til revidert programplan gitt i brev av 16.09.2013 til Norges Forskningsråd.

Departementet omdisponerte midler til VAM-programmet i 2013 med henblikk på å frembringe forskningsbasert kunnskap om hvordan myndighetene kan fremme økt sysselsetting blant personer med nedsatt funksjonsevne under 30 år, jf. departementets tildelingsbrev for 2013. Dersom denne problemstillingen ikke blir ivaretatt ved behandlingen av søknader til utlysningen foretatt høsten 2013, ber vi om at dette tema blir særlig ivaretatt i neste utlysning.

Formidling fra prosjektene blir viktig i den neste programperioden, og departementet ønsker å følge aktivt med på resultatene fra forskningen utover det som blir formidlet gjennom Forskningsrådets rapporter og formidlingskonferanser mv. Departementet legger til grunn at programmets og forskningsprosjektene nettsider vil være en sentral kilde til oppdatert informasjon om forskningsresultater og aktiviteter, jf. kap. 6 i programplanen.

Når det gjelder støtte til tidsskriftet *Søkelys på arbeidslivet* viser vi til vårt supplerende tildelingsbrev av 27.02. 2012. Vi legger til grunn at Forskningsrådet utreder alternativer til dagens finansieringsmodell med sikte på å sikre videre eksistens av et tidsskrift med tilsvarende faglig profil, kvalitet og omfang som *Søkelys på arbeidslivet* fra og med 2015.

1.2.2 Program for sykefravær, arbeid og helse

Mandat og programplan for dette programmet ble revidert i 2011 slik at programmet også ivaretar forskning om arbeid og helse og arbeidsmiljø. Programmet ble styrket fra departementets side i 2012. Det vises for øvrig til korrespondansen knyttet til revidering av programplanen og tidligere tildelingsbrev for innholdsmessige presiseringer fra departementet om programmets innretning og prioriteringer.

En evaluatorgruppe har i 2013 etter oppdrag fra programstyret foretatt en gjennomgang av hele programmets portefølje siden 2008. Rapporten *Gjennomgang af portefølgen til forskningsprogrammet "Sykefravær, arbeid og helse per november 2013"* har dels vurdert om de bevilgede prosjektene dekker de sentrale problemstillingene i programplanene og dels vurdert hvordan forskningsnivået i prosjektene samlet sett plasserer seg i forhold til den internasjonale forskningsfronten. Rapporten peker bl.a. på at hovedområdet "Sykefravær, frafall og utstøting" er særdeles godt og bredt dekket og at prosjektene synes å ha høy kvalitet. Den peker videre på at området "Arbeidsmiljø og helse" er vesentlig dårligere dekket og peker særlig på områder som omhandler effekter av intervensjoner på arbeidsplassen, arbeidstid og alternative arbeidstidsordninger samt innvandrere og utsatte grupper.

Departementet legger til grunn at rapporten vil være et nyttig grunnlag for vurdering av søknadene til siste utlysning i programmet.

I 2013 har en annen evaluatorgruppe gjort en gjennomgang av norsk arbeidshelseforskning og avgitt rapporten *"Forskning og akademisk utdanning innen arbeidshelse i Norge"* til Programstyret for sykefravær, arbeid og helse. Departementet legger til grunn at også denne rapporten kan gi nyttige innspill til behandling av søknader i siste utlysningsrunde. Rapporten vil også gi departementet et nyttig grunnlag i det videre arbeidet med utvikling og forvaltning av arbeidshelseforskningen.

Når programmet går inn i siste fase og stadig flere av prosjektene avsluttes, legger departementet til grunn at Forskningsrådet legger stor vekt på formidling både av nye funn og viten fra enkeltprosjektene, men også en aktiv formidling av hvordan programmet samlet sett har brakt kunnskapen på de relevante temaområdene framover. Det må legges stor vekt på aktiv formidling både til relevante brukergrupper og til allmennheten, i tillegg til at det må stilles store forventninger til vitenskaplig publisering, også internasjonalt.

1.2.3 Praksisrettet FoU for helse- og velferdstjenestene(PraksisVel)

PraksisVel er en oppfølging av mål og ambisjoner gitt i Meld. St. 13 (2011-2012) Utdanning for velferd. Målet med satsingen er å styrke praksisrettet forskning for og om helse- og velferdstjenestene og samtidig bidra til å øke forskningsforankringen i fagmiljøene som gir utdanning innenfor disse områdene. PraksisVel skal bidra til samarbeid mellom forskning, utdanning, yrkesutøvere og brukere for å styrke kunnskapsbasert praksis. Tjenestene og ytelsene fra arbeids- og velferdsforvaltningen er en del av praksisfeltet i denne satsingen. Departementet har forventninger til at satsingen skal bidra til å utvikle faglig robuste FoU-miljøer med kompetanse til å foreta analyser av de tjenester som hører inn under arbeids- og velferdsforvaltningen, og at programmet har en innretning som bidrar til utvikling og overføring av kunnskap for utvikling av forskningsorienterte utdanningsmiljøer og kunnskapsbaserte velferdstjenester.

Departementet har ikke tatt stilling til NFRs forslag om å innlemme PraksisVel i et nytt stort program "Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester", og det er heller ikke, så vidt vi forstår, avklart når et slikt stort program ev. skal opprettes. Vi forutsetter at Forskningsrådet i dialog med de berørte departementene vurderer hva som er en hensiktsmessig organisering av PraksisVel.

Departementet styrker satsingen med 4 mill. kroner i 2014. Vi ber om at disponeringen av midlene for 2014 skjer på grunnlag av den nye strategiske planen for PraksisVel som skal være klar tidlig i 2014 samt den utlysningsteksten som utarbeides med grunnlag i strategiplanen.

1.2.4 Helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten – PETROMAKS 2

Hovedmålet med HMS-satsingen for perioden 2012-2016 er å fremme ny kunnskap og nye løsninger som kan redusere risiko ved å adressere sentrale sektorutfordringer i petroleumsnæringen. Overordnede fokusområder er

- *Strukturelle endringer i petroleumsnæringen*
- *Storulykkesrisiko*
- *Arbeidsmiljørisiko*

HMS-satsingen skal være en sentral del av det nye PETROMAKS 2-programmet som er operativt fra 2013. Sentrale sektorutfordringer som adresseres er blant annet knyttet til nytt aktørbilde, internasjonalisering av næringen, ny teknologi, nye driftsformer, aldring og forlenget levetid for innretninger og felt. Åpning av sårbare og værharde områder med mer. Departementet viser også til at bl.a. forskning som gjelder dykkeaktiviteter på norsk sokkel også framover bør være et prioritert område innenfor HMS-satsingen.

For å nå målsettingen med HMS-satsingen og for å styrke kunnskapsoverføring og implementering av konkrete løsninger, forutsettes et flerfaglig og tett samarbeid mellom forskningsaktører og næringsliv.

1.2.5 Evaluering av NAV-reformen

2013 er siste året med bevilgning til evalueringen av NAV-reformen, men noen av modulene vil ha aktiviteter også utover i 2014. Vi ber om at evalueringen følges opp i henhold til samarbeidsavtalen mellom Forskningsrådet og departementet, bl.a. når det gjelder rapportering.

1.2.6 Evaluering av Pensjonsreformen

Evalueringen følges opp i henhold til mål- og rammedokumentet som er utviklet.

2. MÅL OG STYRING I 2014

2.1 Målene i forskningspolitikken

Målene for norsk forskningspolitikk fremgår av Meld. St. 18 (2012-2013) Lange linjer – kunnskap gir muligheter. Spesielt relevant og viktig for Arbeids- og sosialdepartementets sektor er målet om at norsk forskning skal bidra til forskningsbasert velferdspolitik og til forskningsbasert profesjonsutøvelse i velferdssektorens yrker.

2.2 Overordnet mål for Norges forskningsråd

Forskningsrådet skal bidra til at Norge utvikler seg som kunnskapssamfunn. Norge skal være blant de fremste når det gjelder å utvikle, dele og ta i bruk ny kunnskap. Forskningen skal fremskaffe kunnskap som kan øke verdiskapingen og velferden, svare på samfunnsutfordringene, samt utvide grensene for vår erkjennelse. Det overordnede målet er operasjonalisert i tre mål, med tilhørende delmål for departementenes tildelinger til Forskningsrådet.

2.3 Konkretisering av målene for Arbeids- og sosialdepartementets tildeling for 2014

Departementets sektoransvar innebærer bl.a. å bidra til langsiktige strategier for kunnskapsoppbygging på departementets sektorområder. Bevilgningen til Norges forskningsråd skal i hovedsak ivareta det brede sektoransvaret med særlig vekt på langsiktig kompetanse- og kunnskapsoppbygging. Samtidig må midlene disponeres slik at det på sikt bidrar til å realisere de overordnede målene for sektoren.

Arbeids- og sosialdepartementet har følgende *interne* hovedmål med forskningsinvesteringene:

1. De skal bidra til langsiktig og målrettet kunnskapsoppbygging innenfor Arbeids- og sosialdepartementets sektorområder.
2. De skal sørge for at det eksisterer nødvendig kunnskap om måloppnåelse og effekter av iverksatte tiltak.
3. De skal bidra til at det eksisterer kompetente *forskningsmiljøer* på samtlige av departementets områder.

Målstrukturen som følger nedenfor er felles for alle departementenes tildelinger til Forskningsrådet. Som det fremkommer i teksten nedenfor vurderes "*Delmål 1.5. Styrket forskning i tråd med sektorenes og forvaltningens kunnskapsbehov*" og "*Delmål 3.1. God og tilpasset forskningsformidling til forvaltningen og allmennheten og gode læringsarenaer mellom foretak, institutter, UH-sektoren, helseforetakene og forvaltningen*" som de mest relevante målene for Arbeids- og sosialdepartementets sektor. Forskningsrådet skal rapportere på disse til Arbeids- og sosialdepartementet i årsrapport for 2014.

Mål 1: Økt kvalitet, kapasitet og relevans i norsk forskning i hele landet

Delmål 1.1: Styrket forskning på nasjonalt prioriterte områder.

Delmål 1.2: Styrket bredde av langsiktig, grunnleggende forskning og konsentrasjon av ressurser rundt den beste forskningen.

Delmål 1.3: Styrket bredde av forskningsbasert innovasjon og konsentrasjon av ressurser rundt de beste forsknings- og innovasjonsmiljøene.

Delmål 1.4: Mer forskning i næringslivet. Både i bredden og i spiss.

Delmål 1.5: Styrket forskning i tråd med sektorenes og forvaltningens kunnskapsbehov.

Resultatindikatorer – 1.5:

- Kvalitetsutvikling i programforskningen og for evalueringer innenfor områder finansiert av ASD, herunder forskning knyttet til velferd, arbeidsliv, migrasjon, sykefravær, arbeid og helse, HMS i petroleumssektoren, evaluering av NAV-reformen og evaluering av Pensjonsreformen m.v., når det gjelder:
 - prosjektvolum(antall)/prosjektene størrelse
 - antall publiseringer(nasjonalt/internasjonalt/i høyt ansette publikasjoner mv))
 - avlagte doktorgrader
- Strategisk utvikling av handlingsrettede programsatsninger når det gjelder:
 - brukerdialog
 - samsvar mellom programplanens prioriteringer og prosjektportefølje
 - virkemidler innenfor programsatsningene

Budsjettmessige og faglige føringer:

Forskningsrådet bes å vurdere behovet for evalueringer, brukerundersøkelser (i for eksempel departementene, tjenesteproduserende virksomheter m.v.), kvalitative vurderinger og kvantitative analyser av programmer, fagområder, forskningsmiljøer m.v. for å fastslå kvalitet og relevans av forskningen.

Delmål 1.6: Styrket utbytte fra internasjonalt forskningssamarbeid.

Mål 2: God ressursutnyttelse og hensiktsmessig arbeidsdeling, samhandling og struktur i forskningssystemet.

Delmål 2.1: God sammenheng mellom nasjonal forskningsinnsats og internasjonalt forskningssamarbeid.

Delmål 2.2: Merverdi gjennom effektiv utnyttelse av forskningsbevilgningene.

Delmål 2.3: Dynamisk og effektiv samhandling og arbeidsdeling i forskningssystemet.

Delmål 2.4: Ivareta et strategisk ansvar for forskningsinstituttene.

Mål 3: Forskningens resultater tas i bruk i næringsliv, samfunnsliv og forvaltning i hele landet.

Delmål 3.1: God og tilpasset forskningsformidling til forvaltningen og allmennheten og gode læringsarenaer mellom foretak, institutter, UH-sektoren, helsesektoren og forvaltningen.

Resultatindikatorer – 3.1:

- Kvalitetsutvikling, nytenkning og brukerfokus i forskningsformidlingen
 - formidlingsaktivitet (antall og type aktivitet)
 - formidlingskvalitet (tiltaksevaluering fra brukerhold)
 - kunnskapsoppsummerende virksomhet

Arbeids- og sosialdepartementet har i samarbeid med Forskningsrådet gjennomført formidlingsaktivitet med mer direkte og uformell dialog mellom departement og forskere. Vi ber Forskningsrådet bistå departementet i en videreføring av denne praksisen.

Delmål 3.2: Styrket kommersialisering av forskningsresultater og økt innovasjonsevne og -takt i næringsliv og offentlig sektor.

Delmål 3.3: Styrket kunnskapsgrunnlag i det forskningsstrategiske og rådgivende arbeidet.

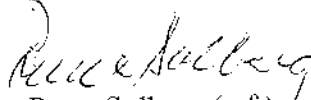
2.4 Øvrige krav til virksomheten

Når det gjelder krav til rapportering, oversendelse av budsjettdokumenter og andre felles føringer fra departementene til Forskningsrådet, vises det til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet for 2014.

3. DIALOG OG PLANLAGTE MØTER

Departementet vil avholde et dialogmøte i juni 2014, blant annet for å diskutere årsrapport 2013, vedtatt budsjett 2014, samt Forskningsrådets budsjettforslag for 2015. Det vil videre bli avholdt et dialogmøte i desember 2014. Temaet for dette møtet vil blant annet være tildelingsbrev og Forskningsrådets innspill til store satsinger for 2016.

Med hilsen

Rune Solberg (e.f.)
ekspedisjonssjef

Tone Westlie
avdelingsdirektør

Kopi til:

Riksrevisjonen	Postboks 8130 Dep	0032	OSLO
Kunnskapsdepartementet	Postboks 8119 Dep	0030	OSLO
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	Postboks 8112 Dep	0032	OSLO
Justis- og beredskapsdepartementet	Postboks 8005 Dep	0030	OSLO
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	Postboks 8036 Dep	0030	OSLO
Helse- og omsorgsdepartementet	Postboks 8011 Dep	0030	OSLO
Olje- og energidepartementet	Postboks 8148 Dep	0033	OSLO